

Within Severe Local Storms Which Travel to the Right of the Winds, *J. Atmos. Sci.*, 21, 634-639

Fujita, T.T., 1985: The Downburst, Microburst and Macrobust, The University of Chicago, SMRP Research paper Nr. 210, 122 pp.

Horváth, Á., 1997: Tornádó. *Léggör*, 62, 2-9.

Horváth, Á., Geresdi, I., Csirmaz, K., 2006: Numerical simulation of a tornado producing thunderstorm: A case study, *Időjárás*, Vol. 104, 279-297.

Horváth, Á., Geresdi, I., Németh, P., Dombai, F., 2007: The Constitution Day Storm in Budapest: Case study of the August 20, 2006 severe storm, *Időjárás*, 111, 41-63

Kanák, J., Benko, M., Simon, A., Sokol, A., 2007: Case study of

the 9 May 2003 windstorm in southwestern Slovakia, *Atmos. Res.*, 83, 162-175

Mahovic, N. S., Horvath, A., Csirmaz, K., 2007: Numerical simulation of severe convective phenomena over Croatian and Hungarian territory, *Atmos. Res.*, 83, 121-131

Moller, A.R., Doswell, C.A., Foster, M.P., Woodall, G.R., 1994: The Operational Recognition of Supercell Thunderstorm Environments and Storm Structures, *Wea. Forecasting*, 9, 327-347

Petrovič, R., 2007: Mestom sa prehnala búrka (Zivatar söpört át a város felett, szlovákban), Trebišov város honlapja, <http://www.trebisov.sk>

KISLEXIKON

[Cikkeinkben csillag jelzi azokat a kifejezéseket, amelyeket a kislexikonban szerepelnek]

regolit

Kereszturi Á.: *Éghajlatváltozás a Marson*

A szilárd felszínű bolygókon időjárási hatásra vagy meteoritok becsapódása nyomán létrejövő, finom szemcsés közettörmelék-réteg. (A görög eredetű, "borító kőzet" jelentésű szót George Merrill amerikai geológus használta először 1897-ben a különböző – földi – talajféleségek együttes elnevezésére, majd később a Hold, a Mars és más égitestek felszínét borító finom por megnevezése lett.)

illók migrációja

Kereszturi Á.: *Éghajlatváltozás a Marson*

Illékony, azaz a környezet hőmérsékletének és/vagy nyomásának kicsiny változására könnyen gáznemű halmazállapotúvá váló anyagok geológiai skálájú áramlása.

juvenilis vulkán

Kereszturi Á.: *Éghajlatváltozás a Marson*

Fiatal, a legutóbbi földtörténeti korban keletkezett vulkán.

Tharsis

Kereszturi Á.: *Éghajlatváltozás a Marson*

A Mars felszínén az ún. Olympos Monstól 1000 km-re délkeletre húzódó, 5000 km hosszú és 10 km magas fennsík. Három óriási vulkáni pajzs alkotja: az Arsia Mons, a Pavonis Mons és az Ascreaus Mons.

eróziós ráta

Kereszturi Á.: *Éghajlatváltozás a Marson*

A bolygófelszín alakjának megváltozását (geomorfológiai átalakulását) jellemző tényező.

PPM (perfekt prognózis módszer)

Fövényi A.: *Statistikai módszer ...*

Olyan előrejelzési módszer, amelyhez egy numerikus modell előrejelzéseit használjuk prediktor(ok)ként. A prediktor(ok) és a prediktandusz valós (mért) értékei közötti statisztikai kapcsolat ismeretében – feltételezve a prediktor(ok) numerikus előrejelzésének tökéletes pontosságát (perfekt voltát) – adjuk meg a prediktandusz értékét. Az ún. modell output statisztika (MOS) ezzel szemben a prediktorok előrejelzett értékei és a prediktandusz közötti statisztikai kapcsolatra épít.

pontkiszülés

Szász G. és tsai: *A zivatarok statisztikai elemzése Debrecenben*

Az elektromos áram áthatolása szigetelőanyag rétegen pontszerűnek tekinthető elektromos vezetősál jelenlétében. Rendszeres mérését az MTA Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézetének munkatársai végzik a nagyeceni Széchenyi István Geofizikai Observatóriumban. A méréshez kis méretű, rozsdamentes acélgömböt használnak. A pontkiszülés erősségét az egységnyi idő alatt trasportált töltések mennyiségével mérik. Mértékegysége Coulomb/sec.

biotrópikus reakció

Fejes E. és Fülöp A.: *Frontérzékenységi teszt eredmények*

Egy élő szervezetben valamilyen külső hatásra létrejövő élettani elváltozás.

PAL (present atmospheric level)

Koppány Gy.: *Ami kimaradt ...*

Olyan mértékegység egy légköri összetevő mennyiségének meghatározására, ami az adott összetevőnek a jelenlegi mennyiségét tekinti viszonyítási alapnak (present atmospheric level = a jelenlegi légköri mennyiség/szint).

Karbon

Koppány Gy.: *Ami kimaradt ...*

A földtörténeti óidő (paleozoikum, azaz őszlatti idő) utolsó előtti időszaka 350-től 280 millió évvel ezelőttig. Ebben az időszakban voltak a legelterjedtebbek a harasztok és a kétéltűek, és ekkor jelentek meg a hullók. A harasztokból képződtek a korunkban is kitermelés alatt álló kőszéntelepek, ezért kapta nevét az időszak a szénről, ami latinul carbonium. Az időszak két részre osztható: első harmada a kora-karbon (más néven mississippi karbon), második része a késő-karbon (más néven pennsylvániai karbon).

fosszilis

Koppány Gy.: *Ami kimaradt ...*

A földkéregben fellelhető, biológiai eredetű (szerves) anyag, ill. az abból készíthető, kémiai energiát hordozó (eléggethető) anyag. Legismertebb formái: szén, kőolaj, földgáz.

Összeállította: Gyuró György